



فهرست آزمون

۱۷ اسفند ماه ۹۷

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۲)	۴
۲	صهیئان قرآن (۲)	۶
۳	دین و زندگی (۲)	۸
۴	زبان انگلیسی (۲)	۹
۵	ریاضی و آمار (۲)	۱۰
۶	ریاضی و آمار (۲) (شاهد - کوازه)	۱۱
۷	علوم و قنون ادیب (۲)	۱۳
۸	علوم و قنون ادیب (۲) (شاهد - کوازه)	۱۴
۹	تاریخ (۲)	۱۵
۱۰	جغرافیای (۲)	۱۶
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	۱۷
۱۲	فلسفه	۱۸
۱۳	روان‌شناسی	۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، عبدالحمید رزاقی، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، محمدجواد محسنی، الهام محمدی	فارسی و نگارش (۲)
علی اکبر ایمان پرور، درویشعلی ابراهیمی، مریم آقایی، سعید جعفری، رضا معصومی، مجید همایی	عربی زبان قدرتی (۲)
محمد آقاصالح، امید امیدبگی، حمید حسین پور، فاطمه سادات خلیل پورسیدی، محمد رضایی بقا، سیدهادی سرکشیک زاده، محمدعلی عبادتی	دین و زندگی (۲)
میرحسین زاهدی، عبدالرشید شفیعی، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۲)
محمد بحیرایی، فرداد روشنی، حمید زرین کفش، امیرزراندوز، مهدی ملارمضانی، امیر محمودیان، شاهد «گواه»	ریاضی و آمار (۲)
محسن اصغری، سعید جعفری، شبنم رضانی، کاظم کاظمی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، اعظم نوری نیا، شاهد «گواه»	علوم و فنون ادبی (۲)
معصومه حسینی صفا، مانده سادات شاهمرادی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
معصومه حسینی صفا، مانده سادات شاهمرادی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	جغرافیا (۲)
معصومه حسینی صفا، مانده سادات شاهمرادی، هژبر رحیمی، الهام میرزائی، بهروز یحیی	جامعه‌شناسی (۲)
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، مانده سادات شاهمرادی، فاطمه شهمیری	فلسفه
معصومه حسینی صفا، هژبر رحیمی، مانده سادات شاهمرادی، کوثر دستورانی	روان‌شناسی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد
فارسی و نگارش (۲)	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمیرانی - مرتضی منشاری
عربی زبان قدرتی (۲)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج مؤمن
دین و زندگی (۲)	محمد آقاصالح	محمد آقاصالح	سکینه گلشنی
زبان انگلیسی (۲)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی
ریاضی و آمار (۲)	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	محمد بحیرایی، سهیل حسن خان پور
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	حسن وسکری، الهام محمدی
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	بهروز یحیی
جغرافیا (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	---
جامعه‌شناسی (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	فرحناز خان محمدی
فلسفه	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	---
روان‌شناسی	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	---

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی (اختصاصی)

مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

حروف نگاری و صفحه‌آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه‌ی مستندسازی: زهره قموشی

نگارنده چاپ: سوران نعیمی

سید محمدعلی مرتضوی (عمومی)

معصومه شاعری (عمومی)

فارسی و نگارش (۲)

-۱

(عبدالحمید رزاقی)

پایمردی: خواهشگری، میانجی‌گری، شفاعت / فایق: برگزیده، پیروز / رشحه: قطره، تراوش کرده و چکیده / غو: نعره کشیدن، فریاد، خروش، غریو

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۲

(اله‌ام ممری)

نفیر: فریاد و زاری با صدای بلند / نوند: اسب، اسب تندرو

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۳

(اله‌ام ممری)

املا‌ی صحیح کلمه «برخاست» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۰۴)

-۴

(اله‌ام ممری)

املا‌ی صحیح کلمه «خوالیگر» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۰۰)

-۵

(مریم شمیرانی)

عبارت صورت سؤال، بیانگر مرحله «تجسم و بارش فکری» است.

(نگارش ۲، نگارش، صفحه ۷۴)

-۶

(مریم شمیرانی)

واژه‌هایی که دارای بن مضارع هستند: «خندان، پوشه، سازگار، ناری»

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۴)

-۷

(مریم شمیرانی)

این استاد گران قدر ← «این: صفت اشاره» وابسته پیشین / «گران‌قدر: صفت بیانی»

وابسته پسین

چند تصحیح ارزشمند ← «چند: صفت مبهم» وابسته پیشین / «ارزشمند: صفت بیانی»

وابسته پسین

کارنامه خود ← «خود: مضاف‌الیه» وابسته پسین

قلم او ← «او: مضاف‌الیه» وابسته پسین

بهترین آثار ادبی ← «بهترین: صفت عالی» وابسته پیشین / «ادبی: صفت بیانی (نسبی)»

وابسته پسین

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۸۹، ۹۴ و ۹۵)

-۸

(مریم شمیرانی)

تحول معنایی: تماشا، شوخ، کثیف، سوگند، دستور

حذف شده: سوار، فتراک، برگستان

حفظ معنای قدیم و پذیرش معنای جدید: راکب، سپر، یخچال، زین

ادامه حیات با معنای قدیم: چشم، زیبایی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۰۵)

-۹

(مریم شمیرانی)

در گزینه «۴»، «نیست» در مصراع دوم به معنای «وجود ندارد» به کاررفته است.

شکرخایی چون تو نیست (وجود ندارد) ← شکرخا: نهاد

چون لعل ← لعل: متمم (چون: حرف اضافه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بانگ من در صدای کوه افتد ← بانگ: نهاد / بانگ کوه ← کوه: مضاف‌الیه

گزینه «۲»: بهره را بری ← بهره: مفعول / همه عالم ← «همه» صفت مبهم

گزینه «۳»: ما همگان ← همگان: بدل / محرمیم ← محرم: مسند (ما محرم هستیم)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

-۱۰

(مهسن فدایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سیب زخندان»: اضافه تشبیهی

گزینه «۲»: «سلسله زلف»: اضافه تشبیهی (سلسله: زنجیر)

گزینه «۴»: «دل چون تختة تعلیم» و «سر چون خاک میدان»: تشبیه

(فارسی ۲، آرایه)

-۱۱

(ضیف افیمی ستوره)

«جان شیرین تلخوش» تناقض است چرا که هم شیرین است و هم تلخ. «جان» و «شاه خوش کبریا» هر دو استعاره از «یار» هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حس آمیزی ندارد، چرا که «شیرین» در این جا اسم شخص است. این بیت تشبیه دارد: «چو خسرو».

گزینه «۲»: تشبیه ندارد. «چو» یعنی «وقتی که»، «چون» اگر به معنی «مثل» باشد تشبیه می‌سازد.

گزینه «۴»: تشخیص ندارد چون با غیر انسان سخن نمی‌گوید. این بیت مجاز دارد: «سینه» مجاز از «انسان» می‌تواند باشد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

-۱۲

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»، حفظ اسرار است در حالی که در گزینه «۳» راجع به فاش کردن خبر سخن گفته شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۶)

-۱۳

(کاتظم کاتظمی)

در این بیت کاربرد واژه «رویین تن» بیانگر ویژگی خرق عادت و در ابیات سایر گزینه‌ها به ترتیب کاربرد واژه‌های «تاج کیان»، «اختر کویان» و «جشن سده» بیانگر زمینه «ملی» در حماسه است.

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۱۰۶)

-۱۴

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: ارزشمند دانستن عمل همراه با علم و دانایی (بی‌ارزش دانستن عمل بدون علم و دانایی) است.

مفهوم بیت گزینه «۲»: شرمندگی انسان بی‌علم و عمل در قیامت

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰۷)

-۱۵

(مریم شمیرانی)

در بیت صورت سؤال از دگرگونی‌های ارزش سخن رفته است و این مفهوم در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» نیز دیده می‌شود، ولی در گزینه «۴» شاعر می‌گوید: «خدا بی‌چون و چگونگی است و اگر او را به کیفیت نیایش کنیم، اشتباه کرده‌ایم و چند و چون کردن با خداوند نادرست است.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: روزگار، افراد فرومایه را بلندمرتبه گرداند و هنر، عیب و ننگ شد.

گزینه «۲»: هنر در بی‌هنری و خردمندی در پرده نماند.

گزینه «۳»: آسمان با خردمندان دشمن است و روزگار با هنرمندان مکر می‌کند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰۱)

-۱۶

(مهمربوار مفسنی)

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به پر خطر بودن راه عشق اشاره می‌کنند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۲)

-۱۷

(کاتظم کاتظمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: ترک تعلقات موجب پیوستن به حقیقت می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «۳»: عشق مجازی به عشق حقیقی منتهی می‌شود و عاشق را به حقیقت می‌رساند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

-۱۸

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»، «رسیدن به موفقیت با وجود نقص و محرومیت» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تأثیر آه و دعای گرفتاران و مصیبت‌دیدگان

گزینه «۲»: در فکر و خیال معشوق بودن دل غمگین عاشق

گزینه «۳»: بیان اشتیاق عاشق در راه وصال

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

-۱۹

(مریم شمیرانی)

کاوه: از مردم ایران و چهره‌ای انقلابی است که پیش‌بند چرمین او که بر نیزه کرد و مردم را به اتحاد فرا خواند، درفشی بود انقلابی که بر ضد پادشاه وقت برافراشت.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

-۲۰

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، «همراهی دائمی عشق با رنج» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عشق، بی‌دلیل نیکوست و عشق اگر با علتی باشد رنج آور است.

گزینه «۳»: کسی که در روز راحتی شاکر نباشد، از راحتی، رنج خواهد دید.

گزینه «۴»: تقابل عشق و عقل

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۷)

عربی (زبان قرآن (۲)

-۲۱

(رضا معصومی، ترجمه، ترکیبی)

«أَخَذْتُ»: گرفت / «مِنَ زِمِيلِي»: از همکارم، از هم شاگردی ام / «أَلْتِي»: که / «تَعَرَّفْتُ»
علیها»: او را شناختم / «قَبْلَ شَهْرٍ»: یک ماه قبل / «عَهْدًا»: عهدی، پیمانی / «لِلْإِتِّزَامِ»:
برای التزام، برای پایبندی / «بِالصِّدْقِ»: به راستی، به راستگویی

-۲۲

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۳۶)

«المفرداتُ الفارسیَّةُ»: واژگان فارسی / «أَلْتِي»: که / «دَخَلَتِ اللُّغَةُ العَرَبِيَّةُ»: به زبان عربی
وارد شدند / «كَانَتْ تَرْتَبُطُ»: مرتبط می‌شدند / «بِعضِ البضائعِ»: با برخی کالاها /
«كالمِسْكِ»: مانند مشک

-۲۳

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، ترکیبی)

«الکتابُ»: بسیار دروغگو / «كَرَّرَ»: تکرار کرد / «المَرَّةُ الرَّابِعَةَ»: بار چهارم / «ما قَبِلَ»:
(فعل مجهول) پذیرفته نشد / «و هو كان صدقاً»: در حالی که راست بود.

-۲۴

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست فعل «لَمْ يَلْتَفِتْ» به صورت «توجه نکرد» است.

-۲۵

(مریم آقاییاری، مفهوم، صفحه‌ی ۵۲)

«بهترین کلام آن چیزی است که کم باشد و دلالت کند.» با ضرب‌المثل مقابل خود تناسب
مفهومی ندارد. (ضرب‌المثل مقابلش به بلاخیز بودن زبان اشاره دارد.)

ترجمه‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: خرمای من را خوردید و فرمانم را سرپیچی کردید.

گزینه‌ی «۲»: دور از چشم دور از قلب (دل) است.

گزینه‌ی «۳»: خیر در آن چیزی است که اتفاق افتاده است.

-۲۶

(مریم آقاییاری، خوانش کلمات، صفحه‌ی ۶۶)

فعل لازم «تَشِيْعُ» به صورت ثلاثی مجرد و با حرکات «لَا تَشِيْعُ» (سیر نمی‌شود) درست
است. در این جمله مفعول ندارد که بتواند به باب «إفعال» برود و متعدی شود. (لَا تَشِيْعُ سِير
نمی‌کند)

-۲۷

(سعیر یعفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

فرستاده می‌شود / واژگان ← (نادرست برای جاهای خالی) همانا ایران کالاهای
زیادی را به کشورهای عربی ... و این کالاها مربوط می‌شوند به برخی از کالاهایی
که عربها ندارند، مانند ...

تشریح‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: منتقل می‌کند / ابریشم

گزینه‌ی «۲»: می‌فرستد / مشک

گزینه‌ی «۳»: صادر می‌کند / پسته

-۲۸

(سعیر یعفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

ناگهان جسم ناآشنایی روبروی خورشید... (آشکار کرد) ← نادرست / باید «ظهر»
باشد به معنای «آشکار شد».

تشریح‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «المنجد» واژه‌نامه مشهوری به زبان عربی است که واژگان بسیاری را
... (در برمی‌گیرد)

گزینه‌ی «۲»: همانا آدمی اگر به راستی پایبند باشد، از شر گناهانش ... (رها
می‌شود)

گزینه‌ی «۳»: گاهی برخی از مهاجران به کشورهای اصلی خود ... (بازمی‌گردند)

-۲۹

(سعیر یعفری، لغت، ترکیبی)

(خَلَّةٌ: دوستی ≠ عداوة: دشمنی)

تشریح‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «معاصی»: جمع التکسیر لـ «معصية»

گزینه‌ی «۲»: «شباب»: جمع التکسیر لـ «شاب»

گزینه‌ی «۳»: «بَيْنَ»: متضاد لـ «أخفى»

-۳۰

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم، ترکیبی)

(آدم پرگناه هیچ‌گاه از عادتش به مرتکب شدن به گناهان نجات نمی‌یابد.) نادرست
است.

تشریح‌گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: (اسم معرفه اسمی است که گاه تنوین می‌گیرد.) درست است.

گزینه‌ی «۲»: (کلمات و اصطلاحات زیادی را در زبان عربی می‌یابیم که ریشه‌های
آن‌ها فارسی است.) درست است.

گزینه‌ی «۳»: (گنبد قابوس بن وشمگیر نیز در لیست میراث جهانی به ثبت رسانده
شده است.) درست است.

■ ترجمه متن:

آیه‌ی شریفه «به راه پروردگارت با حکمت و پند نیکو فرایخوان و با آن‌ها به روشی که بهتر است، ستیز کن.» از ما می‌خواهد که مخاطبان را با سخنی زیبا به کار شایسته دعوت کنیم و با آن‌ها بخاطر می‌گیری مجادله (ستیز) نکنیم.

آیه‌ی شریفه «و از آنچه که به آن علمی نداری پیروی مکن.» از مسلمانان می‌خواهد که از آنچه به آن علمی ندارند پیروی نکنند و آیه‌ی شریفه «چرا چیزی را می‌گویند که انجام نمی‌دهید؟!» به این حقیقت اشاره می‌کند: انسان باید به آنچه که می‌گوید عمل کننده باشد تا رفتار خود را تغییر دهد.

-۳۱

(مفید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

(براساس متن درست است) انسان موفق همان کسی است که به آنچه که می‌گوید، عمل می‌کند.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مؤمن مردم را با سخنی بد به سوی خدا دعوت می‌کند. (نادرست)
گزینه‌ی «۲»: بر انسان باید که پیرامون تمام موضوعات علمی سخن بگوید. (نادرست)
گزینه‌ی «۴»: بر مباحثه‌کنندگان در هر مکانی واجب است که نسبت به یکدیگر می‌گیری کنند. (نادرست)

-۳۲

(مفید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

آیات قرآنی از ما می‌خواهند که ... «همیشه پیرامون کارهایمان از تردید پیروی کنیم. (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: پند خوب را در دعوت‌هایمان به سوی پروردگار به کار بریم.
گزینه‌ی «۳»: از دانش و شناخت در زندگی دنیایمان پیروی کنیم.
گزینه‌ی «۴»: به آنچه که اعتقاد داریم عمل کنیم و درباره‌ی آن سخن بگوئیم.

-۳۳

(مفید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

دیگر موارد کلمه‌ی «أحسن»: مذکر، نکره و از نظر نحوی خبر برای «هی» می‌باشد.

-۳۴

(مفید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

دیگر موارد کلمه‌ی «تجادل»: فعل مضارع، من باب مفاعلة، متکلم مع الغیر است.

-۳۵

(مفید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

دیگر موارد درباره کلمه‌ی «المسلمین»، اسم فاعل، مصدره «إسلام» و معرب است.

-۳۶

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد و ترجمه، صفحه‌ی ۶۵)

«تَعَلَّمَ»: فعل ماضی و «يُدْرُسُ» فعل مضارع است؛ در نتیجه فعل دوم به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: «دانش‌آموزان موضوعی را یاد گرفتند که معلم در کلاس تدریس می‌کرد.»

-۳۷

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۶۵)

«محمداً»: اسم خاص (معرفه از نوع علم) است؛ بنابراین «يَتَعَبَّدُ» جمله‌ای است که بعد از اسم نکره نیامده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «سَنَجَاباً» اسم نکره است و جمله‌ی «يَقْفُزُ...» بعد از اسم نکره آمده است.

گزینه‌ی «۳»: «نَفْسٍ» اسم نکره است و جمله‌ی «تَعَصَى» بعد از اسم نکره آمده است.

گزینه‌ی «۴»: «قَرِيَةً» اسم نکره است و جمله‌ی «شاهدتُ صورتها...» بعد از اسم نکره آمده است.

-۳۸

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

«علیٌّ»: فاعل معرفه از نوع اسم خاص (علم) و «الفقراء» مفعول از نوع معرفه به «أل» است.

-۳۹

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

«حَقٌّ - خَيْرٌ - باطِلٌ» همگی اسم‌های نکره‌اند و هیچ اسم معرفه‌ای در این جمله نیامده است.

-۴۰

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

در این گزینه تنها نام جلاله (الله) اسم علم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»: (یوهان غوته / آلمانیا) و در گزینه‌ی «۳»: (شیراز / اصفهان) و در

گزینه‌ی «۴»: «كُرْدِ كَلَا» / مازندران) اسم‌های علم هستند.

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(فاطمه‌سارادت قلیل‌پور سیری، ترکیبی، صفحه‌ی ۱۲۵ و ۱۲۱)

مقصود امام رضا (ع) از بیان حدیث شریف سلسله‌الذهب این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

ده سال از امامت امام رضا (ع) در دوران هارون عباسی دوران بسیار سختی محسوب می‌شد. با روی کار آمدن مأمون در زمان امامت ایشان، زمینه فعالیت شیعیان بیشتر و بر علاقه‌مندان به امام افزوده شد.

-۴۲

(مهمر آقا صالح، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۶)

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.

-۴۳

(مهمر رضایی بقا، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۳۹)

امام حسین (ع) در تبیین قیام خود و بیعت نکردن با یزید، در خطبه‌ای فرمود: «آیا نمی‌بینید که به حق عمل نمی‌شود و کسی مانع باطل نمی‌گردد. در این شرایط، مؤمن حق دارد که برای ملاقات خدا آماده شود.»

همچنین در سخنرانی دیگری فرمود: «اگر مردم زیر بار بیعت کسی مثل یزید بروند، از اسلام چیزی باقی نمی‌ماند و مرگ اسلام را باید اعلام کرد.»

-۴۴

(سیدهراری سرکشیک‌زاده، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۳۸)

امام علی (ع) پس از اینکه از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد. در عین حال، گوشه‌گیری هم در پیش نگرفت. (رد گزینۀ «۲») آن حضرت هر جا کاری را خلاف موازین اسلام می‌دید، انتقاد می‌کرد. (رد گزینۀ «۳» و «۴») و هر جا از وی کمک می‌خواستند، آنان را یاری می‌نمود.

-۴۵

(مهمر رضایی بقا، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۳۵)

امامان، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند (رد گزینۀ «۲») و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند (رد گزینۀ «۱»)، اما در غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند. (رد گزینۀ «۴»)

-۴۶

(امیر امیربیکلی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۴۰ تا ۱۴۲)

امام صادق (ع) در تمام دوران امامت خود جهاد علمی امام باقر (ع) را تداوم بخشیدند و امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداختند و در زمان امامت امام عصر (عج)، در دوره غیبت صغری، چهار نایب خاص به ترتیب یکی پس از دیگری رابط میان ایشان و مردم بودند.

-۴۷

(مهمر آقا صالح، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵)

امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد. از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند؛ به نقاط مختلف می‌رود، سخن مردم را می‌شنود و بر جماعت مردم سلام می‌کند... تا این که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد. هان! آن روز، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.»

به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد و بهره‌مندی از ایشان، منحصر به ولایت معنوی می‌شود.

-۴۸

(مهمر حسین پور، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰)

خداوند در قرآن کریم، علت از دست دادن نعمت‌ها را این گونه بیان کرده است: «ذلک بآنّ الله لم یک مغیراً نعمه ائعمها علی قوم حتی یغیروا ما بانفسهم و أنّ الله سمیع علیم: خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آن‌ها خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنوا و داناست.» که هم معنا با سخن امیرالمؤمنین (ع) می‌باشد که فرمودند: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میان‌شان بی‌بهره می‌سازد.»

-۴۹

(مهمر علی عبارتی، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۴۹ و ۱۵۰)

پیامبر اکرم (ص)، خود و امام علی (ع) را پدران امت معرفی نموده است. اگر مردم دوره حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام می‌دادند و با حاکمان ظالم، مبارزه می‌کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می‌گرفت و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می‌رفت.

-۵۰

(مهمر آقا صالح، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰ و ۱۵۱)

امام را از آن جهت غایب نامیده‌اند که ایشان از نظرها غایب است، نه این که در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم، نه این که ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است.

غیبت امام زمان (ع) آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل (نه صرف بهره‌مندی چرا که بهره‌مندی از ولایت معنوی مقدور است) از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

زبان انگلیسی (۲)

-۵۱

(فوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «ما قدم‌زنان از جاده پایین آمدیم بدون آن که به کسی نگاه کنیم، در حالی که فقط درباره‌ی روزهای فوق‌العاده‌مان در دانشگاه صحبت می‌کردیم.»

تکنه مفهم درسی:

بعد از "without" که حرف اضافه است، باید از فعل "ing" - دار استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۲ و ۴»). ضمناً "look at" به معنی «نگاه کردن به کسی یا چیزی» است، اما "look up" به معنی «جستجو کردن لغت» است. با توجه به مفهوم کلی جمله، گزینه «۳» نمی‌تواند مناسب باشد.

(گرامر)

-۵۲

(عبدالرشید شفیعی)

تکنه مفهم درسی:

اگر از یک فعل به عنوان فاعل جمله استفاده کنیم، باید آن را به صورت "verb+ ing" یا "to+ verb" بنویسیم.

(کلوز تست)

-۵۳

(عبدالرشید شفیعی)

- | | |
|--------|-----|
| خطر | (۱) |
| اعتیاد | (۲) |
| تعادل | (۳) |
| استرس | (۴) |

(کلوز تست)

-۵۴

(عبدالرشید شفیعی)

- | | |
|-------------|-----|
| کلیدی، اصلی | (۱) |
| جسمی | (۲) |
| عمومی | (۳) |
| نادرست | (۴) |

(کلوز تست)

-۵۵

(عبدالرشید شفیعی)

- | | |
|--------------|-----|
| وسط روز، ظهر | (۱) |
| رابطه | (۲) |
| خلقت | (۳) |
| مترجم | (۴) |

(کلوز تست)

-۵۶

(عبدالرشید شفیعی)

- | | |
|--------|-----|
| اخیر | (۱) |
| بدشانس | (۲) |
| مشهور | (۳) |
| کند | (۴) |

(کلوز تست)

-۵۷

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «سخنران متعجب شد برای این که مترجم داستان طولانی او را در یک (داستان) کوتاه ترجمه کرد.»

(درک مطلب)

-۵۸

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بده اصلی این متن ترجمه یک سخنرانی است.»

(درک مطلب)

-۵۹

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «کلمه "this" که زیر آن خط کشیده شده به ترجمه کردن داستان اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

-۶۰

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «کلمه "comprehend" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنی به "understand" نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)



ریاضی و آمار (۱۷)

مبحث: توابع پلکانی و قدر مطلق

-۶۱

(فرزاد روشنی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

می‌دانیم ضابطه‌ی تابع همانی $f(x) = x$ است و ضابطه‌ی تابع علامت به صورت زیر می‌باشد:

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\frac{2f(3) + g(-3)}{5g(7) + f(0)} = \frac{2 \times 3 + (-1)}{5 \times (1) + 0} = \frac{6-1}{5} = \frac{5}{5} = 1$$

-۶۲

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

اگر x عددی صحیح باشد آن‌گاه:

$$[x] = x \text{ و } [-x] = -x$$

لذا خواهیم داشت:

$$A = [x] + [-x] + 12 = \underbrace{x + (-x)}_{\text{صفر}} + 12 = 12$$

-۶۳

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۹)

می‌دانیم $\sqrt{2}$ تقریباً برابر $1/4$ می‌باشد. از طرفی تابع علامت به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{sign}([-\sqrt{2}]) = \text{sign}([-1/4]) = \text{sign}(-2) = -1 \\ [\text{sign}(\sqrt{2})] = [\text{sign}(1/4)] = [1] = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow A = -1 - 2(1) = -3$$

-۶۴

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

در هر یک از گزینه‌ها مقادیر x را جایگزین می‌کنیم و درستی تساوی را بررسی می‌کنیم:

$$1) \begin{cases} x=0 \Rightarrow \begin{cases} [x]=0 \\ 2 \times (0) - 1 = -1 \end{cases} \quad \times \\ x=1 \Rightarrow \begin{cases} [1]=1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2-1=1 \end{cases} \quad \checkmark \end{cases}$$

$$2) \begin{cases} x=1/2 \Rightarrow \begin{cases} [1/2]=0 \\ 2 \times (1/2) - 1 = 1-1=0 \end{cases} \quad \checkmark \\ x=1 \Rightarrow \begin{cases} [1]=1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2-1=1 \end{cases} \quad \checkmark \end{cases}$$

$$3) \begin{cases} x=-1/2 \Rightarrow \begin{cases} [-1/2]=-1 \\ 2 \times (-1/2) - 1 = -1-1=-2 \end{cases} \quad \times \\ x=1 \Rightarrow \begin{cases} [1]=1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2-1=1 \end{cases} \quad \checkmark \end{cases}$$

$$4) \begin{cases} x=-1/2 \Rightarrow \begin{cases} [-1/2]=-1 \\ 2 \times (-1/2) - 1 = -1-1=-2 \end{cases} \quad \times \\ x=-1 \Rightarrow \begin{cases} [-1]=-1 \\ 2 \times (-1) - 1 = -2-1=-3 \end{cases} \quad \times \end{cases}$$

پس تنها به‌ازای $x = 1/2$ و $x = 1$ تساوی برقرار است.

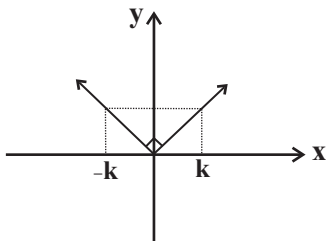
-۶۵

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲)

از نمودار تابع $f(x) = |x|$ نتیجه می‌گیریم که دامنه‌ی f برابر \mathbb{R} و برد آن برابر $\{y \geq 0\}$ است. ضمناً نمودار از نواحی اول و دوم می‌گذرد.

از روی نمودار، معلوم است که $f(k)$ و $f(-k)$ همواره با هم برابرند.

ولی رابطه‌ی $f(kx) = kf(x)$ همواره برقرار نیست، مثلاً اگر $x = -1$ و $k = -2$ باشد آن‌گاه:



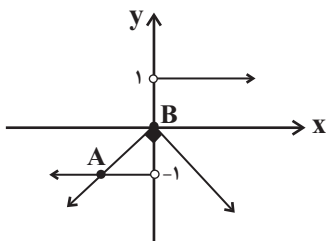
$$\begin{cases} f(kx) = f(2) = |2| = 2 \\ kf(x) = -2 \times 1 = -2 \end{cases} \Rightarrow f(kx) \neq kf(x)$$

-۶۶

(محمّد پیرایی، صفحه‌ی ۳۴ تا ۴۲)

$$y = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

$$y = -|x| = \begin{cases} -x, & x \geq 0 \\ x, & x < 0 \end{cases}$$



از روی نمودار، معلوم می‌شود که نمودار توابع داده شده در نقطه‌ی A و B تلاقی دارند.



-۶۷

(مهری ملارمشانی، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲)

اگر $x > 2$ باشد، عبارت $(2x-4)$ همواره مثبت و عبارت $(3-5x)$ همواره منفی خواهد بود، زیرا:

$$x > 2 \Rightarrow 2x > 4 \Rightarrow 2x - 4 > 4 - 4 \Rightarrow 2x - 4 > 0$$

$$x > 2 \Rightarrow -5x < -10 \Rightarrow 3 - 5x < 3 - 10 \Rightarrow 3 - 5x < -7$$

$$A = 3|2x-4| - |3-5x| = 3(2x-4) + (3-5x)$$

$$= 6x - 12 + 3 - 5x = x - 9$$

-۶۸

(امیر مسموریان، صفحه‌ی ۴۰ تا ۴۲)

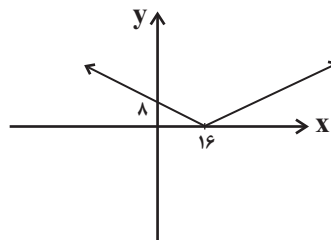
ابتدا ضابطه تابع را به صورت چند ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$f(x) = \left| -\frac{1}{2}x + 8 \right| \Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + 8 & , -\frac{1}{2}x + 8 \geq 0 \\ -(-\frac{1}{2}x + 8) & , -\frac{1}{2}x + 8 < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + 8 & , x \leq 16 \\ \frac{1}{2}x - 8 & , x > 16 \end{cases}$$

حال با رسم نمودارهای تابع دوخطی $y = -\frac{1}{2}x + 8$ و $y = \frac{1}{2}x - 8$ با توجه به

محدوده دامنه ضابطه‌ها به نمودار تابع گزینه «۲» می‌رسیم.



-۶۹

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶)

می‌دانیم هر ضابطه یک تابع پلکانی، مقداری ثابت است، لذا باید ضریب متغیر x در ضابطه‌ها را مساوی صفر قرار دهیم تا متغیرها از بین بروند.

$$m - 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

ضمناً n هر عددی می‌تواند باشد، چون در ضابطه $(n-3)$ متغیر x وجود ندارد.

از طرفی چون ضابطه وسط به‌ازای مقدار $x=1$ همواره یک عدد است، پس این ضابطه نیز به‌ازای هر مقدار k ثابت است.

-۷۰

(امیر مسموریان، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

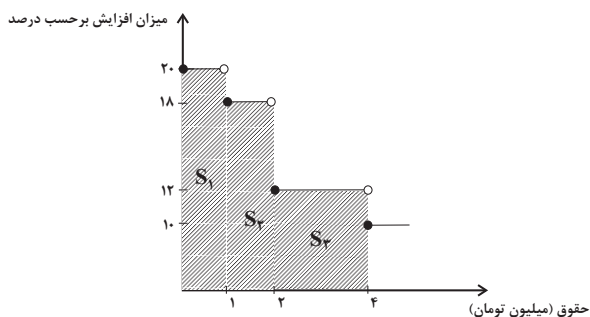
برای محاسبه میزان افزایش حقوق، طبق نمودار پلکانی زیر، مساحت هر قسمت را محاسبه می‌کنیم.

$$S_1 = 1000000 \times \frac{20}{100} = 2000000 \text{ تومان}$$

$$S_2 = 1000000 \times \frac{18}{100} = 1800000 \text{ تومان}$$

$$S_3 = 2000000 \times \frac{12}{100} = 2400000 \text{ تومان}$$

اگر میزان افزایش حقوق کمتر از S_1 باشد، یعنی حقوق اولیه شخص کمتر از یک میلیون تومان است. اگر بین S_1 و S_2 باشد، حقوقش بین یک تا دو میلیون تومان و اگر بین S_2 و S_3 تا $S_1 + S_2 + S_3$ باشد، حقوق بین ۲ تا ۴ میلیون و در غیر این صورت، بیش از ۴ میلیون بوده است.



$$S_1 = 2000000$$

$$S_1 + S_2 = 2000000 + 1800000 = 3800000$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = 2000000 + 1800000 + 2400000 = 6200000$$

چون 5600000 تومان بین $S_1 + S_2$ و $S_1 + S_2 + S_3$ است، حقوقش بین ۲ تا ۴ میلیون بوده است. اگر حقوقش x تومان بوده، میزان افزایش حقوق برابر است با:

$$S_1 + S_2 + (x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 5600000$$

$$\Rightarrow 3800000 + (x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 5600000$$

$$(x - 2000000) \times \frac{12}{100} = 1800000 \Rightarrow x - 2000000 = 1500000 \Rightarrow x = 3500000$$

ریاضی و آمار (۷) (شاهد «گواه»)

مبحث: توابع پلکانی و قدر مطلق

-۷۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶ کتاب درسی)

سطح زیر نمودار پلکانی درصد میزان مالیات بر دریافتی برابر با مالیات ماهانه فرد است.

-۷۲

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶ کتاب درسی)

چون در فواصل زمانی یک ساعت پرنده بیرون می‌آید، نمودار تابع می‌تواند به صورت خط افقی $y=0$ باشد که در نقاط با طول صحیح، مقدار یک دارد، یعنی نمودار گزینه «۳» صحیح است.



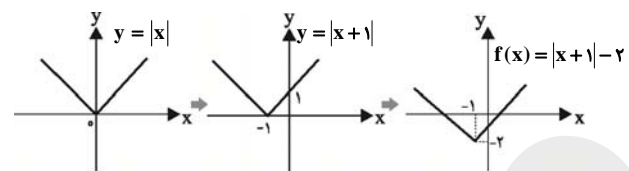
-۷۷ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
نقطه‌های داده شده را در ضابطه تابع $f(x) = 2x - 3$ امتحان می‌کنیم:

$$\begin{aligned} x=1 &\rightarrow f(1) = 2 \times 1 - 3 = -1 \Rightarrow (1, -1) \in f \\ x=0 &\rightarrow f(0) = 0 - 3 = -3 \Rightarrow (0, -3) \in f \\ x=2 &\rightarrow f(2) = 2 \times 2 - 3 = 1 \Rightarrow (2, 1) \in f \\ x=-1 &\rightarrow f(-1) = 2 \times (-1) - 3 = -5 \Rightarrow (-1, -5) \notin f \end{aligned}$$

-۷۸ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
با توجه به تعریف قدرمطلق داریم:

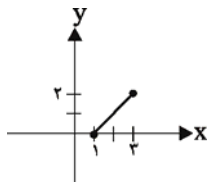
$$\begin{aligned} y &= \begin{cases} (2x+6)+3, & 2x+6 \geq 0 \\ -(2x+6)+3, & 2x+6 < 0 \end{cases} \\ \Rightarrow y &= \begin{cases} 2x+9, & 2x \geq -6 \\ -2x-6+3, & 2x < -6 \end{cases} \\ \Rightarrow y &= \begin{cases} 2x+9, & x \geq -3 \\ -2x-3, & x < -3 \end{cases} \end{aligned}$$

-۷۹ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$ نمودار تابع $f(x) = |x+1| - 2$ را رسم می‌کنیم:



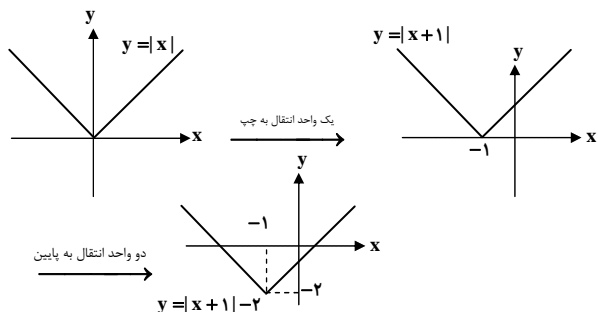
با توجه به دامنه $1 \leq x \leq 3$ داریم:

$$\begin{aligned} f(1) &= 0 \\ f(3) &= 2 \end{aligned}$$



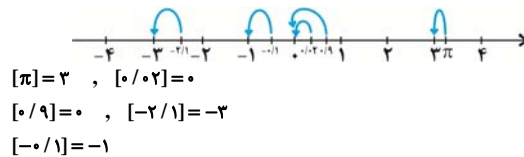
$$\Rightarrow \text{برد تابع: } 0 \leq y \leq 2$$

-۸۰ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$ ، در مورد گزینه «۴» داریم:



-۷۳

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹ کتاب درسی)
اعداد داده شده را روی محور نشان داده و جزء صحیح آن‌ها را به دست می‌آوریم.
پس:

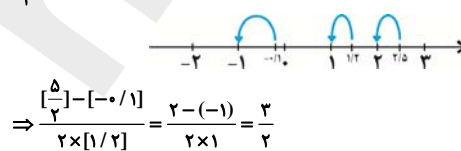


در نتیجه:

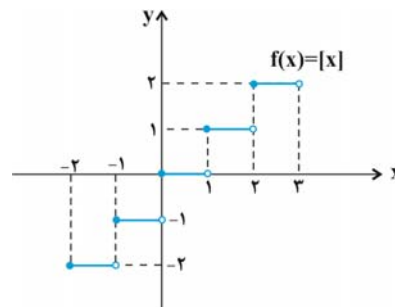
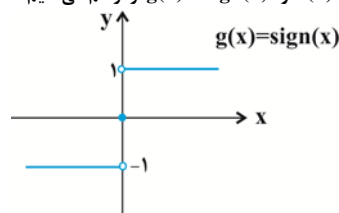
$$\frac{[\pi] + 7 \times [0/0.2]}{[0/9] \times [-2/1] + [-0/1]} = \frac{3 + 0}{0 \times (-3) - 1} = -3$$

-۷۴ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹ کتاب درسی)
با توجه به ضابطه توابع f و g داریم:

$$\begin{aligned} \frac{g(\frac{\Delta}{2}) - f(0/1)}{2f(-1/2)} &= \frac{f(x) = [-x]}{g(x) = [3x]} \rightarrow \frac{[3 \times \frac{\Delta}{2}] - [-0/1]}{2 \times [(-1/2)]} = \frac{[\frac{\Delta}{2}] - [-0/1]}{2 \times [1/2]} \\ [\frac{\Delta}{2}] &= 2, \quad [-0/1] = -1, \quad [1/2] = 1 \end{aligned}$$



-۷۵ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۹ کتاب درسی)
نمودار دو تابع $f(x) = [x]$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ را رسم می‌کنیم.



همان‌طور که در نمودارها دیده می‌شود تنها در محدوده $x \geq 2$ نمودار تابع همواره $f(x) = [x]$ بالای نمودار تابع $g(x) = \text{sign}(x)$ است.

-۷۶ (کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
شیب خط نمودار، نشان‌دهنده میزان جریمه به ازای هر یک ماه تأخیر یا تعجیل در تحویل پروژه است.



علوم و فنون ادبی (۲)

-۸۱

(مفسر اصغری، استعاره، صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

تشبیه «سرو بالا» (بالا قامت) به سرو تشبیه شده است) به استعاره تبدیل نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: دنیا چون زنی پیر است ← استعاره: «پیرزن» در مصراع دوم (استعاره از دنیا)

گزینه «۲»: تشبیه: خانه دل ← استعاره: خانه در مصراع دوم (استعاره از دل)

گزینه «۴»: تشبیه: عشق، آتش موسی است / حسن آب خضر است ← استعاره: آتش و آب در مصراع دوم (به ترتیب استعاره از عشق و حسن)

-۸۲

(سعیر بفقری، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

م	ی	و	ص	لم	ب	چ	شان	تا
U	U	-	-	-	U	U	-	-
د	ر	ز	ن	دا	ن	ا	بد	-
U	U	-	-	-	U	U	-	-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

پ	سان	گه	ب	سی	عق	د	گو	هر	ز	هم
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

گزینه «۲»:

ن	را	ژش	می	ت	وا	نم	گف	ت	با	کس
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه «۴»:

از	د	ر	صل	حا	م	د	ای	یا	خ	لاف
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

-۸۳

(کاکظم کاطمی، استعاره، صفحه‌ی ۷۴)

در ابیات «ب، ه، و» آرایه تشخیص به کار رفته است.

بیت «ب»: زلف سنبل و عارض سوسن

بیت «ه»: منادا واقع شدن «نسیم صبحدم»

بیت «و»: پرسیدن حال گیسوی یار از باد صبا

توضیح نکات درسی:

در ابیات «الف، ج، د» به ترتیب منظور از «گل» (در مصراع دوم)، «سرو روان» و «غنچه خندان» معشوق است و آرایه تشخیص یا جان‌بخشی به کار نرفته است.

-۸۴

(سعیر بفقری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۵۸ تا ۶۰)

تشریح موارد نادرست:

ب) در قرن دهم اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران به‌طور کلی و وضع ادبیات نیز به تبع آن آشفته بود.

پ) هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت.

ت) در این تاریخ دو جریان شعری بیشتر رونق دارد: یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به‌طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود و بابا فغانی از نمایندگان آن است، دیگری مکتب وقوع.

-۸۵

(اعظم نوری‌نیا، استعاره، صفحه‌ی ۷۳)

نوع استعاره در مصراع دوم بیت صورت سؤال، آشکار است اما در بیت گزینه «۲» استعاره پنهان (بنیاد داشتن زهد، ریشه داشتن ورع) به کار رفته است.

-۸۶

(شبلم رمشانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

هر	ک	مَع	شو	قی	نَ	دا	رَد
-	U	-	-	-	U	-	-
عَم	ر	ضا	یع	می	کُ	ذا	رَد
-	U	-	-	-	U	-	-

وزن بیت گزینه «۳»: «اعلانن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و سایر ابیات، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

وزن گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

ب	د	ای	دو	ست	شَ	را	بی
U	U	-	-	U	U	-	-
ک	خ	دا	بی	ست	خُ	دا	بی
U	U	-	-	U	U	-	-

گزینه «۲»:

هَ	م	در	گا	هَ	تَ	جو	یم
U	U	-	-	U	U	-	-
هَ	م	از	فض	ل	تَ	پو	یم
U	U	-	-	U	U	-	-

گزینه «۴»:

نَ	ظَ	را	ور	دَ	مَ	بُر	دم
U	U	-	-	U	U	-	-
ک	وُ	جو	دی	ب	تَ	ما	ند
U	U	-	-	U	U	-	-

-۸۷

(شبلم رمشانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

وحشی بافقی از شاعران قرن دهم است که سبک شعرش حد واسط سبک عراقی و هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر اوست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سبک شعر وحشی بافقی حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد یعنی هندی است.

گزینه «۲»: محتشم کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است.

گزینه «۳»: صائب تبریزی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

-۸۸

(عارفه‌سارادت طباطبایی نژاد، استعاره، صفحه‌ی ۷۳)

در بیت چهارم «سرو» استعاره از معشوق است (استعاره آشکار) و «آفتاب» تشخیص و استعاره پنهان دارد.

در گزینه «۱»: (بی‌نقاب شدن حسن) فقط استعاره پنهان و تشخیص دارد.

گزینه «۲»: (گریان بودن موم) فقط استعاره پنهان و تشخیص دارد.

گزینه «۳»: (عشوه فروختن دل) استعاره پنهان و تشخیص دارد.

-۸۹

(سعیر بفقری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

-۹۰

(عارفه‌سارادت طباطبایی نژاد، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۱)

شاعر در گزینه «۲» مضمون آفرینی نکرده است در حالی که در ابیات دیگر به کمک آرایه‌های ادبی سعی در مضمون‌سازی دارد.



علوم و فنون ادبی (۲) (شاهد «گواه»)

-۹۱

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۱۹ کتاب درسی)

با توجه به نوع بیان و آرایه‌ها متوجه می‌شویم که بیت گزینۀ «۴» مربوط به سبک هندی است.

-۹۲

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی)

در هر مصراع از بیت گزینۀ «۲» وزن «فعولن» چهار بار تکرار شده است و هیچ هجایی حذف نشده است اما در سایر ابیات در آخرین رکن به جای «فعولن» وزن واژه «فَعَل» آمده؛ به عبارت دیگر یک هجا حذف شده است: «فعولن فعولن فعولن فَعَل»

-۹۳

(کتاب جامع، ترکیبی)

در بیت گزینۀ «۳» استعاره وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: تشبیه: آتش عشق / استعاره: ای دل

گزینۀ «۲»: تشبیه: خانه دل / استعاره: «خانه» در مصراع دوم

گزینۀ «۴»: تشبیه: همچو سرو / استعاره: سرو روان

-۹۴

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی)

وزن هر مصراع از بیت گزینۀ «۳»، «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» و وزن سایر گزینه‌ها «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است.

-۹۵

(کتاب جامع، استعاره، صفحه‌ی ۷۳ کتاب درسی)

در بیت گزینۀ «۱» استعاره پنهان از نوع تشخیص (خندیدن گل و منادا واقع شدن بلبل) به کار رفته است.
در سایر ابیات به ترتیب «گل، آب آتش فام (شراب) و صنما» استعاره آشکار هستند.

-۹۶

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۴ کتاب درسی)

وزن و نشانه‌های هجایی مصراع گزینۀ «۱» چنین است:

-U	--U	--U	--U
فَعَل	فَعولن	فَعولن	فَعولن

-۹۷

(کتاب جامع، استعاره، صفحه‌ی ۷۴ کتاب درسی)

ترکیب‌های «دست روزگار»، «سر زلف سخن»، «رخسار صبح» و «آغوش شام» به ترتیب در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اضافه‌های استعاری هستند؛ اما در بیت گزینۀ «۲»: «آفتاب روی» اضافه تشبیهی است.

-۹۸

(کتاب جامع، ترکیبی)

وزن ابیات گزینۀ «۱» و «۲»: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» فقط در بیت گزینۀ «۲»: «طارم مینا» استعاره از «آسمان» است.

-۹۹

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۵۹ کتاب درسی)

«شاعران قرن دهم تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی ناپود می‌شود. پس باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گویی بازگشت. برای این کار نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی بود و قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش، اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.»

-۱۰۰

(کتاب جامع، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶ کتاب درسی)

نوشته‌های هجایی سایر ابیات:

گزینۀ «۱»: --U---U---U

گزینۀ «۲»: -U---U---U-

گزینۀ «۴»: -U---U--



تاریخ (۲)

-۱۰۱

(بهر روز میبوی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌ی ۱۲۲)
تیمور مجموعه قوانینی به نام تزوکات را به وجود آورد و مناطق ماوراءالنهر و خراسان در جریان تهاجم مغولان بیشترین خسارت را تحمل کردند و برخلاف اقتصاد کشاورزی، اقتصاد شهری و تجاری در عصر مغول و تیموری وضعیت بهتری داشت و بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

-۱۰۲

(بهر روز میبوی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۱۲)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) مسجد جمعه اصفهان اولین مسجد چهار ایوانی در ایران است.
پ) گنبد علویان از بناهای دوره سلجوقی در همدان است.

-۱۰۳

(معضومه سینی صفی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌ی ۱۲۰ و ۱۲۱)
تشریح عبارت غلط:
ج) با مسلمان شدن مغولان، بزرگان ایرانی شامل دیوان‌سالاران، عالمان و اندیشمندان و مشایخ صوفی، تحت حمایت ایلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند.
د) خاتون‌ها در کنار خان‌ها، از جایگاه مهمی در میان گروه‌های فرادست برخوردار شدند.

-۱۰۴

(معضومه سینی صفی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۲ و ۱۲۳)
الف) مغولان
ب) قوانین شرعی و عرفی
ج) کشاورزان
د) گرایش اشرافیت نظامی مغول به بی‌نظمی و زیاده‌طلبی، بی‌توجهی حاکمان مغولی به قوانین اسلامی و بیگانگی آن‌ها با سنت‌های ایرانی نظام مالیاتی را در اوایل دوران مغول‌ها، به هم ریخت.

-۱۰۵

(مانتره‌سارات شاهمراری، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۶)
تشریح موارد نادرست:
الف) محمد بن یعقوب کلینی از جمله علمای برجسته در زمینه «حدیث» بوده است.
ت) مدرسه پزشکی جندی‌شاپور در دوره «ساسانیان» آغاز به کار کرد.

-۱۰۶

(مانتره‌سارات شاهمراری، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)
الف) دانشنامه علایی
ب) زکریای رازی
پ) شفا
ت) بغداد

-۱۰۷

(میبوی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۸۹)
از ابتدای قرن سوم تا نیمه قرن پنجم هجری، ایرانیان سلسله حکومت‌هایی تشکیل دادند و به تدریج مناطق مختلف ایران را از زیر سلطه مستقیم خلفای عباسی خارج کردند.
سرآغاز تغییر اوضاع سیاسی ایران در سده‌های سوم و چهارم هجری، هنگامی بود که طاهر بن حسین مشهور به ذوالیمینین از سوی مأمون، خلیفه عباسی به حکومت خراسان منصوب شد.

-۱۰۸

(میبوی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۴ و ۹۵)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل‌بویه فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود.
پ) در دوره سامانیان زبان فارسی به عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت و چندین اثر علمی و دینی به زبان فارسی تألیف و یا ترجمه شد.

-۱۰۹

(میبوی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)
امیران آل‌بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می‌گرفت. آنان حرمت و شأن خلیفه را نگه می‌داشتند و چنین وانمود می‌کردند که تابع خلیفه هستند.
جانشینان مردآویج قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود شده بود. (زیاریان)
حاکمان طاهری و سامانی در اداره امور قلمرو خود استقلال کامل داشتند و با اراده و اختیار خود درباره مسائل سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی سرزمین‌های تحت فرمان، تصمیم‌گیری و عمل می‌کردند.
بیشتر در دوران حکومت علویان طبرستان به کشمکش و جنگ با سپاهیان خلیفه و لشکریان طاهریان و سامانیان که متحد خلافت بودند، سپری شد.

-۱۱۰

(میبوی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه‌ی ۱۱۳ و ۱۱۵)
هجوم مغولان به ایران در ابتدای قرن هفتم هجری، آغازگر دوران جدیدی در تاریخ ایران و جهان اسلام بود و پیامدهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مهمی را در پی داشت که منجر به تغییر و تحولاتی شد.
هولاکو نوه چنگیز خان بعد از تشکیل حکومت ایلخانان نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد. سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی‌عباس پایان داد. در دوره نامسلمانی مغول، بزرگان ایرانی برای مهار خشونت و رفتارهای خود سرانه فاتحان مغول، تلاش‌های بسیاری کردند.



جغرافیا (۲)

-۱۱۱

(بهرورز یببی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۹۰) کشور چین هم در تولید برنج و هم در تولید گندم رتبه اول جهان را دارد و دامداری‌های تجاری ممکن است در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ایجاد شوند و از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام استفاده می‌کنند.

-۱۱۲

(بهرورز یببی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۹۲) بیشتر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد. از نظر کارشناسان محیط‌زیست، در کشت تک‌محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعف شدن خاک زیاد است و معمولاً بخش مرکزی شرکت‌های چندملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارند.

-۱۱۳

(معضومه حسینی صفا، **نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)**، صفحه‌ی ۱۰۸ و ۱۰۹) کشورها برای آن‌که تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند به وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالا در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری می‌پردازند. مناطق آزاد تجاری مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می‌شوند. در این مناطق، تولیدکنندگان و بازرگانان می‌توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یا معافیت‌های مالیاتی، به صادرات و واردات و انبارداری کالاها بپردازند.

-۱۱۴

(معضومه حسینی صفا، **نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)**، صفحه‌ی ۱۰۶) نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه‌گر می‌شود. به عبارت دیگر، چون منابع و امکانات و خدمات به‌طور عادلانه توزیع نمی‌شوند، نابرابری را می‌توان در سطح زمین و فضایی که انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند، مشاهده کرد. تصویر (الف): زاغه‌نشینی در اتیوپی را نشان می‌دهد که در نتیجه نابرابری اقتصادی، ناحیه‌هایی پدید می‌آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم‌اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند.

تصویر (ب): در نظام مرکز - پیرامون مواد اولیه و خام و نیروی کار ارزان از پیرامون به مرکز (شماره ۱) وارد می‌شود و کالاهای مصرفی از مرکز به پیرامون منتقل می‌شود. (شماره ۲)

-۱۱۵

(مانتره سارات شاهمرادی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۸۷ و ۸۸) **تشریح موارد نادرست:**
الف) میانگین تولید سالانه غلات در جهان ۱/۵ میلیارد تن است که البته در سال‌های مختلف، کاهش یا افزایش می‌یابد.
پ) دانمارک از مهمترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا نیست.
ت) از دهه ۱۹۷۰ میلادی، با انقلاب سبز، برخی کشورها از جمله فیلیپین و پاکستان در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

-۱۱۶

(مانتره سارات شاهمرادی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۸۷ و ۹۰) الف) در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد.
ب) در این نوع کشاورزی (مزارع «کشت و صنعت») معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آیند.
پ) آرزانتین کمترین میزان تولید گندم را در بین کشورهای داده شده در گزینه‌ها دارد.
ت) ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

-۱۱۷

(میبیه مبیی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۸۴) الف) فعالیت‌های نوع چهارم
ب) فعالیت‌های نوع سوم (خدمات)
پ) فعالیت‌های نوع دوم (صنعت)

-۱۱۸

(میبیه مبیی، **نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)**، صفحه‌ی ۹۴ و ۹۶) صنایع دانش‌بنیان از جمله صنایع نوین یا «های‌تک» هستند. این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند. میزان سوء تغذیه در جمعیت جهان، گزارش فائو (۲۰۱۶-۲۰۱۴ م) در پرو متوسط پایین و در قزاقستان بسیار کم است.

-۱۱۹

(میبیه مبیی، **نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)**، صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۲) **تشریح عبارت‌های نادرست:**
الف) امروزه هیچ کشوری از نظر منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی، خودکفا و بی‌نیاز از مبادله با سایر نواحی جهان نیست.
ب) کشور ما محصولاتی مانند نفت، مواد پتروشیمی، قالی و خشکبار به کشورهای دیگر صادر می‌کند. افزایش یا کاهش قیمت این محصولات در بازارهای جهانی بر روی اقتصاد و زندگی ما تأثیر می‌گذارد.
ت) شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منابع کشورهای میزبان چندان توجهی ندارند.

-۱۲۰

(میبیه مبیی، **نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)**، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۱۰ و ۱۱۱) الف) شاخص‌های توسعه انسانی: ۱- درآمد و رفاه ۲- امید به زندگی یا متوسط طول عمر ۳- سواد و آموزش در بین این سه عامل، عامل اول جنبه اقتصادی دارد.
ب) کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزء کشورهای مرکز هستند و کشورهای پیرامون در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین جزء کشورهای پیرامون محسوب می‌شوند.
پ) حمل و نقل دریایی به دلیل پایین‌تر بودن هزینه‌ها با وجود وزن زیاد کالاهای جابه‌جا شده و نیز قابلیت جابه‌جایی کالا تا مسافت‌های دور دست، بر دیگر شیوه‌های حمل و نقل برتری دارد.
ت) بندر سانتوس در آمریکای جنوبی و بندر دوربان در آفریقای جنوبی واقع شده است.



جامعه‌شناسی (۲)

-۱۲۱-

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.
گزینه «۲»: بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
گزینه «۳»: در بحران اقتصادی قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد.

-۱۲۲-

(مضمومه هسینی صفا، بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی، صفحه‌ی ۹۳ و ۹۴)
بحران زیست محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد.

-۱۲۳-

(مضمومه هسینی صفا، بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی، صفحه‌ی ۹۳)
فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جان می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند. در نگاه اساطیری هم طبیعت، ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ساورانی برخوردار است.

-۱۲۴-

(مانند سادات شاهمرادی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌ی ۸۲ و ۸۳)
الف) هیچ یک از دو جنگ جهانی اول و دوم، منشأ دینی نداشتند و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.
ب) بعد از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید.

-۱۲۵-

(مانند سادات شاهمرادی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌ی ۸۲ و ۸۳)
تشریح عبارات نادرست:
گزینه «۱»: فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت می‌بندد.
گزینه «۲»: در آخرین مرحله رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت‌ها - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست.
گزینه «۴»: وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد. - نظریه هانتینگتون عملیات نظامی قدرتهای غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیر غربی را توجیه کرد.

-۱۲۶-

(پرویز یحیی، جهان دوقطبی، صفحه‌ی ۷۷)
سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لیبرال دو رویکرد جامعه‌گرا هستند، سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست و از نظر مارکس چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

-۱۲۷-

(پرویز یحیی، جهان دوقطبی، صفحه‌ی ۷۸ و ۷۹)
چالش بین بلوک شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه چالشی جهانی بود. این دو قطب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند، یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ غرب قرار داشتند. رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما آن‌ها نیز با مشکلات اساسی مواجه شدند.

-۱۲۸-

(پرویز یحیی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌ی ۸۶ و ۸۷)
مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است و براساس نظریه مرکز و پیرامون، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

-۱۲۹-

(الهام میرزائی، جهان دوقطبی، صفحه‌ی ۷۴ تا ۷۶)
تشریح عبارات غلط:
ب: نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی پدید آمد.
پ: لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

-۱۳۰-

(الهام میرزائی، جهان دوقطبی، صفحه‌ی ۷۴)
لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. لیبرالیسم اولیه که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت. کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.



فلسفه

۱۳۶-

(مانند سارانت شاهمراری، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۸)

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۱: «گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم.

گزینه ۲: «یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، که زمینه تفکر عقلی قرار می‌گیرد، توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا است.

گزینه ۴: «عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تأمل به حقایق برسد.

۱۳۷-

(کوثر دستورانی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۳)

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۱: «اولین دوره معرفت‌شناسی به دوره یونان بازمی‌گردد. هرچند در این دوره، معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود.

گزینه ۲: «در دوره یونان «ارزش شناخت» و میزان انطباق شناخت بشر با «واقعیت» از مسائلی بود که نظر فیلسوفان را به خود جلب کرده بود.

گزینه ۳: «پارمنیدس از فیلسوفان پیش از سقراط در این دوره شناخت حسی را فاقد اعتبار می‌دانست.

۱۳۸-

(معضومه سینی صفا، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)

تشریح موارد نادرست:

– ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد، وی علاوه بر تبصر در فلسفه یک دانشمند علوم تجربی نیز شمرده می‌شد.

– یکسان عمل کردن طبیعت یکی از قواعد تجربی است و معلول قانون علیت نیست.

۱۳۹-

(معضومه سینی صفا، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۴)

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۱: «از نظر افلاطون گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است. – صحیح

گزینه ۲: «حکیم ابونصر فارابی و شیخ‌الرئیس ابن‌سینا، مانند افلاطون و ارسطو هم حس را و هم عقل را معتبر می‌دانستند. – ابن‌سینا در کتاب الاشارات و التنبیهاات خود به تبیین عرفان می‌پردازد اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخنی نمی‌گوید.

گزینه ۴: «از نظر افلاطون گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است. – صحیح

۱۴۰-

(فاطمه شومیری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۱)

تشریح موارد نادرست:

شناخت امری است که به تدریج حاصل می‌شود.

علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت‌ها در مجموع محدود است.

۱۳۱-

(فاطمه شومیری، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به توصیف معرفت شهودی و معرفت وحیانی می‌پردازد اما در گزینه ۲ تفاوت مطرح شده است. معرفت شهودی بی‌واسطه دریافت می‌شود اما معرفت وحیانی به واسطه پیامبران به بشر می‌رسد.

۱۳۲-

(فاطمه شومیری، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶)

سهروردی از معرفت شهودی و معرفت عقلی استفاده می‌کند و ملاصدرا از سه معرفت عقلانی، شهودی و وحیانی بهره می‌برد. پس تفاوت این دو در معرفت وحیانی است.

۱۳۳-

(کوثر دستورانی، ترکیبی، صفحه‌های ۴۷، ۴۸، ۵۳ و ۵۴)

ارسطو شاگرد افلاطون بود، وی علاوه بر تبصر در فلسفه، یک دانشمند علوم طبیعی نیز شمرده شد، به همین دلیل علاوه بر فلسفه، در طبیعیات و ریاضیات هم کتاب نوشته است.

«ابن‌سینا»، کتاب‌های متعددی هم در فلسفه و هم در علوم طبیعی دارد که همواره مورد توجه فیلسوفان و دانشمندان علوم طبیعی بوده است.

«پروتاگوراس» اعتقاد داشت که اشیا هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان‌طور هستند و هر طور که به نظر تو می‌آیند برای تو نیز همان‌طور هستند.

«ملاصدرای شیرازی» راه شیخ اشراق را تکمیل کرد و توانست یک دستگاه منسجم فلسفی بنا کند.

۱۳۴-

(کوثر دستورانی، ترکیبی، صفحه‌های ۴۷، ۵۰، ۵۳ و ۵۴)

«افلاطون» در رساله‌های منون، جمهور و تئیتوس بیشتر به معرفت‌شناسی پرداخته است. هم‌چنین رساله تائت از اوست.

وحی یا شعور مرموز از کتاب‌های علامه طباطبایی است.

الهیات شفا نیز متعلق به ابن‌سیناست، در آن در مورد قانون علیت توضیح داده است.

ارسطو در طبیعیات خود، مبانی طبیعت‌شناسی را بیان کرده است.

۱۳۵-

(مانند سارانت شاهمراری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۳)

تشریح موارد نادرست:

الف) ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم و این شک غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

ت) شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و ممکن است کسی چنین نظری بدهد اما گرفتار یک تناقض می‌شود.



روان‌شناسی

-۱۴۱

(هژبر رهیمی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۳۸)

تصمیم‌گیری	حل مسئله
توجه به موضوع انتخاب‌ها	توجه به یافتن راه‌حل‌ها
سروکار داشتن یا اولویت‌ها	سروکار داشتن با راه‌حل‌ها
انتخاب بهترین اولویت	انتخاب راه‌حل منتهی به حل مسئله

-۱۴۲

(مائره‌سارات شاهمراری، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۰ و ۱۴۱)

انتخاب بهترین دبیر از بین دبیران منطقه ۳ تهران یک تصمیم گروهی است و پاسخ رد مریم به پیشنهاد دوستش به مقدار هزینه و مزایای خاص آن مربوط می‌شود. به عبارت دیگر ملاک تصمیم‌گیری او سودمندی است که انتظار دارد به آن برسد.

-۱۴۳

(کوثر دستورانی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۱۴ تا ۱۲۴)

تشریح موارد نادرست:

(الف) فردی که مشغول اندیشیدن درباره‌ی یک موضوع است، ضمن این‌که از دانش گذشته بهره‌مند می‌شود، به آن چه می‌اندیشد نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد. (رابطه‌ی علیت برقرار نیست.)

(ب) عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص و با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود تعریف «مسئله» است.

(ج) تعریف مذکور در صورت سؤال مربوط به «حل مسئله» است.

(ه) به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص «اثر نهفتگی» می‌گویند.

(ز) توضیح مذکور در صورت سؤال مربوط به روش تحلیلی است که دستیابی به راه‌حل را تضمین می‌کند.

-۱۴۴

(مائره‌سارات شاهمراری، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۸ و ۱۳۰)

(الف) روشی که محیا پیشنهاد داده است نمونه‌ای از روش «اکتشافی» می‌باشد. این قبیل روش‌ها عمدتاً تابع نظر و احساس شخص است و اجرای آن دستیابی به راه‌حل را تضمین نمی‌کند. به روش‌های حل مسئله، که بدون دلیل منطقی و مبتنی بر احساس و نظر شخصی باشد، روش‌های اکتشافی می‌گویند. روش اکتشافی مبتنی بر محاسبات ذهن نمی‌باشد.

(ب) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. هر قدر شهروندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود. علت رفتار کوثر، به جهت ناکامی‌اش در حل سؤالات امتحان و به دنبال آن ناتوانی او در حل این مسئله و عدم آگاهی‌اش از مهارت‌های حل مسئله است، توجه داشته باشید بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(پ) در روش «بارش مغزی» برای حل مسئله تمام راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک مسئله می‌تواند درست باشد ارائه می‌شود که شامل ۴ مرحله است.

-۱۴۵

(مائره‌سارات شاهمراری، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۲۶ تا ۱۲۹)

(الف) خرد کردن مسئله

(ب) شروع از آخر

(پ) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

-۱۴۶

(معضومه حسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۳ تا ۱۴۶)

سبک تصمیم‌گیری احساسی: براساس عواطف و هیجانات دوران نوجوانی خود

سبک تصمیم‌گیری وابسته: اطاعت کردن از پیشنهاد دوستش

سبک تصمیم‌گیری تکانشی: بدون محاسبه و با عجله اقدام به کاری کردن

-۱۴۷

(معضومه حسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۱ و ۱۴۲)

علت این که علی در این تصمیم‌گیری مشارکت نمی‌کند این است که این تصمیم‌گیری (پرخطر) است و دلیل دیگر این است که سعید به از دست دادن، بیشتر از به دست آوردن حساس است. این نکته را اصطلاحاً «فرار از ضرر» می‌گویند. به همین دلیل بیشتر مردم تمایلی به پذیرش شرط ۵۰ - ۵۰ ندارند.

-۱۴۸

(کوثر دستورانی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۲۱)

- در مثال اول، ابهامات زیادی وجود دارد و مسئله از نوع «بد تعریف شده» است. بد تعریف شده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است، مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم عمدتاً از این نوع هستند.

- فرد با به‌کارگیری روش مطالعه جدید نتوانست در درس جغرافیا پیشرفت کند.

- باید به راه‌حل‌های جایگزین فکر کنند (البته این مثال می‌تواند به بازیابی و اصلاح راه‌حل نیز مربوط شود).

- در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد در مثال سوم فرد به میزان دانش فعلی خود آگاه است.

- تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد.

-۱۴۹

(معضومه حسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۶ و ۱۴۷)

(الف) این توضیح مربوط به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است.

(ب) طبق قوانین پیش می‌رود.

(د) زیربنای سبک تصمیم‌گیری منطقی، اندیشیدن است.

-۱۵۰

(هژبر رهیمی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)

تصمیم‌گیری رضا هر چند که دو اولویت دارد مهم پیچیده است.

تصمیم‌گیری آمنه و نازنین معمولی ساده‌اند.

تصمیم‌گیری حسین از آن‌جا که موضوع اهمیت فراوان دارد از نوع دشوار است.